

Το μέγαρο του Μίλτου Μπενετάτου στο Καρτιέ Γκερεκ, έργο ενός διαπρεπούς και εμπνευσμένου Γάλλου αρχιτέκτονα, σε στυλ νεοκλασικό, με τα μαρμάρινα κολονάκια που πλαισίωναν τη βεράντα της πρόσοψης, τους δωρικούς κίονες που τη στήριζαν, τα διακοσμητικά πλαίσια των παράθυρων, τη μεγαλοπρεπή μαρμάρινη σκάλα της εισόδου, ήταν κατάφωτο εκείνο το βράδυ της 16ης Μαρτίου του 1928. Ο Μίλτος Μπενετάτος –έχοντας δύο αδελφές και μία κόρη– ήταν ο μοναδικός φορέας του ονόματος· έτσι η οικογένεια είχε ιδιαίτερο λόγο να γιορτάζει την έλευση του γιου, που θα ήταν ο επόμενος κρικός στην αλυσίδα διαδοχής της δυναστείας των Μπενετάτων, μιας από τις πλουσιότερες οικογένειες καπνεμπόρων της Αλεξάνδρειας.

Σε μιαν άλλη γειτονιά, που οι επισκέπτες και τουρίστες της ξελογιάστρας Αλεξάνδρειας αγνοούσαν, με χωμάτινους δρόμους γκριζούς το πρωί και σκοτεινούς το βράδυ, με τους φοίνικες στις δενδροστοιχίες να κουνούν μελαγχολικά τα φύλλα τους, τρεις άνθρωποι ξαγρυπνούσαν. Το μαρτυρούσε μια λάμπα γκαζιού που φώτιζε αχνά το παράθυρο ενός από τα πιο φτωχικά σπίτια της συνοικίας. Ο άνδρας, κάπνιζε ναργιλέ και βρισκόταν στον κόσμο του. Η πιο ηλικιωμένη από τις δύο γυναίκες ετοίμαζε ένα μπόγο με ρούχα και σιγοψιθύριζε διάφορες συμβουλές στη μικρή, η οποία τις άκουγε γεμάτη προσοχή.

«Όπως βλέπεις, τα λεφτά πάνε στα λεφτά. Καπνέ-

μπορος ο Μπενετάτος, βαμβακέμπορος ο Πετρίδης, παρόλο που ξεκίνησε από πολύ χαμηλά. Αλλά έτσι είναι άμα σου χρωστάει ο Θεός λεφτά. Τόσο καιρό η κόρη του έκανε πως δεν μας ήξερε και τώρα με το γιο θυμήθηκε πως είσαστε δεύτερες ξαδέλφες. Πάλι καλά, γιατί έτσι αναγνωρίζει την αξία σου. Κοίταξε, κακομοίρα μου, να επωφεληθείς όσο μπορείς τώρα που θα ζεις ανάμεσα σ' αυτά τα πλούτη. Εσένα η προίκα σου είναι μόνο η ομορφιά σου. Πολλά να βλέπεις και ν' ακούς, αλλά πολύ λίγα να λες. Κάποτε ήμουν κι εγώ όμορφη, αλλά μ' έφαγε ο έρωτας και δεσ την κατάντια μου. Μάθε να κοιτάς ψηλά, μόνο κάνε το χωρίς ν' αφήσεις κανέναν να το αντιληφθεί. Άσ' τους να νομίζουν πως είσαι ασήμαντη, αυτό σε συμφέρει. Άντε κομήσου τώρα γιατί πρέπει να είσαι εκεί πριν γυρίσει η λεχώνα στο σπίτι».

«Έννοια σου, μάνα. Εγώ δεν έχω σκοπό να χαραμίσω τα νιάτα μου σαν εσένα. Ξέρω πολύ καλά πώς να φερθώ και τι θέλω και δεν θα αφήσω κανέναν και τίποτα να μου σταθεί εμπόδιο».

Ήταν όμορφη η Δανάη. Ο τέλειος συνδυασμός Ανατολής και Δύσης, κάτι που δεν το αποδέχτηκε απλά αλλά το επεδίωξε. Είχε δύο μπτρικές γλώσσες, ελληνικά και αραβικά, εκτός από τα γαλλικά, αγγλικά και ιταλικά που μιλούσε φαρσί με τα παιδιά της γειτονιάς της. Από τις φίλες και συμμαθήτρίες της Σύριες, Λιβανέζες, Αρμένισες, Τουρκάλες, έμαθε να περπατάει λικνίζοντας τους γοφούς της και να μιλάει γλυκά, κρύβοντας τα αισθήματά της, όποια κι αν ήταν. Ο ανελέητος ήλιος της Ανατολής της είχε δώσει χρώμα σταρένιο, και δυο μάτια λάγνα στο χρώμα του μελιού που όταν σε κοιτούσαν νόμιζες πως έβλεπες τίγρη που οσμίζεται το θύμα της. Σκληρή και θεληματική,

αλλά μεγαλωμένη σε μια ανδροκρατούμενη φαλλοκρατική κοινωνία, είχε μάθει να μεταμορφώνεται όποτε τη συνέφερε σε γλυκιά χαδιάρα γατούλα και να κυκλοφορεί αθόρυβα με το κεφάλι χαμηλά και το βλέμμα στο πάτωμα.

Την επομένη όπως ήταν προκαθορισμένο, η Δανάη με την συνοδεία της μάνας της, ξεκίνησε πρωί πρωί για να αναλάβει τη φροντίδα του νέου μέλους της οικογένειας Μπενετάτου, του τόσο επιθυμητού γιου.

Όταν έφτασαν στο μέγαρο, έσπρωξαν ένα από τα δύο πλαϊνά παραπόρτια της επιβλητικής σιδερένιας καγκελόπορτας με τα περίτεχνα σχέδια και κατευθύνθηκαν προς το κτίριο. Η κύρια είσοδος άνοιγε μόνο για τα μέλη της οικογένειας και τους επίσημους επισκέπτες. Το προσωπικό και οι πάσης φύσεως προμηθευτές ή υπάλληλοι κυκλοφορούσαν από τις δύο πλαϊνές πόρτες του ισογείου. Αυτό εθεωρείτο αυτονόητο, γι' αυτό και η Δανάη με τη μάνα της που κρατούσε τον μπόγο με τα ρούχα, προχώρησαν στο πλάι και χτύπησαν το ρόπτρο, ένα θαυμάσιο μπρούτζινο χέρι με βολάν μανσέτα. Η οικονόμος που είχε ενημερωθεί και τις περίμενε, άνοιξε την πόρτα και τις πέρασε μέσα. Η μάνα είπε πως δεν θα καθόταν, ζήτησε μόνο ένα ποτήρι νερό για να δροσιστεί και να αντιμετωπίσει τη ζέστη της επιστροφής, μια και ο ήλιος που είχε πια ανέβει θα πύρωνε τη σκόνη των χωμάτινων σοκακιών της άλλης Αλεξάνδρειας. Προτού φύγει, γύρισε και κοίταξε την κόρη της, και σκύβοντας για να μην ακουστεί, της ψιθύρισε: «Βλέπε, άκου, αλλά σώπαινε». Ύστερα η Δανάη με τον μπόγο στο χέρι ακολούθησε αλαφοπατώντας την οικονόμο που θα την οδηγούσε στο δωμάτιό της.

Το μέγαρο είχε δύο ορόφους. Στο ισόγειο ήταν τα μαγειρεία, τα πλυντήρια και τα δωμάτια του προσωπικού στον πρώτο όροφο τα σαλόνια, η τραπεζαρία και το γρα-

φείο του Μπενετάτου, και στο δεύτερο οι κρεβατοκάμαρες. Η Δανάη και η Τζέην, σαν δασκάλες, είχαν τα δωμάτιά τους δίπλα στα δωμάτια των παιδιών.

Στη Δανάη άρεσε να περνάει από την ελληνική συνοικία και να θαυμάζει τις βίλες των πλουσίων, δεν μπορούσε όμως ποτέ να φανταστεί τη χλιδή και τον πλούτο του εσωτερικού τους. Τώρα, ανεβαίνοντας την επιβλητική δρύινη σκάλα, που άρχιζε από το απέραντο χωλ με τις άσπρες και μαύρες σε σχήμα ρόμβου μαρμάρινες πλάκες, με τους τοίχους γεμάτους από πίνακες Γάλλων ιμπρεσιονιστών ζωγράφων, επιλεγμένων κατά καιρούς από τους προγόνους του σημερινού ιδιοκτήτη κατά την διάρκεια ταξιδιών τους για δουλειές στο Παρίσι, έμεινε έκθαμβη και, ξαφνικά, φαντάστηκε την άχρωμη και άοσμη ξαδέλφη της να κυκλοφορεί μέσα σ' αυτό το παλάτι. *Τι περισσότερο έχει εκείνη από μένα*, σκέφτηκε και θυμήθηκε τα λόγια της μάνας της: «Εσένα, η μόνη σου προίκα είναι η μορφιά σου!»

Όταν έμεινε μόνη στο δωμάτιό της, έλυσε τον μπόγο, έβγαλε τα ρούχα της, τα άπλωσε στο κρεβάτι, άνοιξε την ντουλάπα με τα περίτεχνα σκαλισματα και τους ολόσωμους εσωτερικούς καθρέφτες και τα κρέμασε. Της φάνηκαν τόσο φτωχά μέσα σ' αυτό το πολυτελές περιβάλλον. Κοιτάχτηκε στον καθρέφτη, επιθεώρησε με κριτικό μάτι τα δικά της προσόντα κι έφερε πάλι στο νου της τα λόγια της μάνας της: «Κοίτα ψηλά, αλλά μην αφήσεις κανέναν να το αντιληφθεί». Έπρεπε λοιπόν να καταστρώσει ένα σχέδιο. Ο πρώτος μου στόχος, σκέφτηκε, θα είναι η οικονόμος. Είμαι δασκάλα, αλλά πάνω απ' όλα είμαι ξαδέλφη της κυρίας. Δεν πρέπει εξαιτίας αυτού να νομίσει ότι θα θελήσω να την υποσκελίσω. Πρέπει να την πάρω με το μέρος μου.